

PRANEŠIMAS SPAUDAI

Veiksmas ir prisitaikymas: Pilietinė visuomenė Europos ir Eurazijos regionuose telkiasi ir mokosi prisitaikyti didėjant veiklos suvaržymams

Vašingtonas, JAV

Pilietinės visuomenės organizacijos (PVO) bei Europos ir Eurazijos gyventojai mokosi prisitaikyti vis labiau jų pilietinę veiklą varžančioje erdvėje, nuolat rasdami naujų būdų ginti interesus, mobilizuoti bendruomenes ir telkti lėšas. 2016 m. centrinės ir rytų Europos ir Eurazijos PVO Tvarumo indekso, kurį rengia JAV Tarptautinės plėtros agentūra drauge su partneriais kiekvienoje dalyvaujančioje šalyje, rezultatai rodo, kad nemažai šalių, kurių tarpe galima išskirti Vengriją, Rusiją, Azerbaidžaną ir Makedoniją, patiria demokratijos nuosmukį. Šis nuosmukis kelia grėsmę tiek PVO tvarumui, tiek fundamentaliosioms taikių piliečių susirinkimų, asociacijų ir saviraiškos laisvėms. Masiniai protestai, plačiai išplitę regione - nuo Makedonijos iki Lenkijos - buvo akcentuojami šių metų ataskaitoje ir rodo, kad 2016 metais visuotinės demonstracijos išliko reikšmingu metodu atkreipti tiek gyventojų, tiek politikų dėmesį į visuomenei aktualias problemas. Mažėjantis PVO finansavimas ir vis labiau ribojama veiklos erdvė tapo dar didesniu iššūkiu PVO tvarumui daugelyje regiono šalių.

Tačiau šių metų ataskaita išryškina ir didėjančią PVO finansavimo šaltinių įvairovę, sąlygotą inovatyvios veiklos. Valdžiai vis labiau ribojant finansavimo iš užsienio galimybes ir mažinant valstybės finansavimą PVO, organizacijos vis dažniau atsisigrežia į sutelktinį finansavimą kaip alternatyvų lėšų šaltinį. Sutelktinis finansavimas taip pat apima vis daugiau sričių – greta finansavimo labiau įprastoms socialinės, aplinkosaugos ir kultūrinės veiklos sritims, 2016 metais PVO pateikė sėkmingo lėšų rinkimo politinei ir žmogaus teisių veiklai pavyzdžių. Vis dėl to, dėl valdžios taikomų ribojimų kai kuriose regiono šalyse PVO veikla tapo beveik neįmanoma. Pavyzdžiui, neformalios apklausos Azerbaidžane rodo, kad per keletą paskutinių metų šalyje veiklą sustabdė mažiausiai du trečdaliai organizacijų, o išlikusios PVO prarado didžiąją dalį darbuotojų dėl nepakankamo finansavimo.

Centro ir rytų Europos bei Eurazijos PVO tvarumo indeksas vertina PVO raidą 24-iose regiono šalyse. Šių metų indeksas apima pilietinės visuomenės pokyčius įvykusius 2016-aisiais kalendoriniais metais. Šiomet PVO tvarumo indeksas jau dvidešimtąjį kartą apžvelgia vidinę ir išorinę PVO aplinką bei pilietinės visuomenės galią, aptaria PVO teisinę aplinką, organizacinį pajėgumą, finansinį tvarumą, interesų atstovavimą, paslaugų teikimą, infrastruktūrą, ir viešąjį įvaizdį. Ataskaitoje aprašytas ir įvertintas pilietinės visuomenės vystymasis kiekvienoje šalyje atskirai ir regione bendrai.

Bendruomenių kaitos centras džiaugiasi galimybe bendradarbiauti su JAV Tarptautinės plėtros agentūra rengiant Lietuvos PVO Tvarumo indeksą.

Pilną ataskaitą rasite: <http://www.usaid.gov/europe-urasia-civil-society>.

Lietuvos PVO indekso raidos ataskaitą lietuvių kalba rasite <http://www.bkcentras.lt> svetainės naujienų skiltyje.